

Javni poziv za dodjelu sredstava za poticanje komplementarnih djelatnosti u 2011.

Obrazloženje prijedloga za dodjelu sredstava

Na osnovi „Javnog poziva za dodjelu sredstava za poticanje komplementarnih djelatnosti u 2011.“, objavljenog 2. studenog 2010., *Hrvatski audiovizualni centar* je tijekom javnog natječaja službeno zaprimio 226. prijave za poticanje komplementarnih djelatnosti uključujući i prijave izvan osnovnog roka natječaja te krive prijave. Savjetnici Umjetničkog vijeća za komplementarne djelatnosti u sastavu: Marina Škrabalo, Nenad Polimac i Slaven Zečević, odlučili su dio prijava koje su vezane za isti program sagledavati kao jednu prijavu čime se broj prijava smanjio sa 226. na 207. prijava koje su uzete u razmatranje prijedloga za poticanje komplementarnih djelatnosti odnosno 202. prijave ako iz ove statistike izdvojimo krive prijave. Od tih 202. prijava koje su uzete u razmatranje, savjetnici su izdvojili 130 prijava kao nositelje poticajnih i vrijednih programa koji će bilo na državnoj ili lokalnoj razini omogućiti kontinuitet prisutnosti audiovizualnog segmenta djelovanja, uz ukupnu financijsku potporu HAVC-a u predloženom iznosu od 10.365.920,00 kuna.

Tablica 1 – prijedlog financiranja komplementarnih djelatnosti u 2011. godini, prema vrsti programa

PROGRAMI	BROJ PRIJAVA	BROJ PREDLOŽENIH PROGRAMA	PREDLOŽENI IZNOS	UDIO U UKUPNOM PRIJEDLOGU FINANCIRANJA
zaštita audiovizualne baštine uključujući kinotečnu djelatnost*	10	4	2.702.355,00	26,07%
filmski festivali i druge audiovizualne manifestacije	49	36	3.700.000,00	35,69%
djelatnosti razvijanja audiovizualne kulture	69	38	1.881.100,00	18,15%
programi promocije i prodaje hrvatskih audiovizualnih djela	3	2	35.000,00	0,34%
proučavanje i kritičko vrednovanje audiovizualnih djelatnosti	8	5	110.000,00	1,06%
izdavaštvo u području audiovizualnih djelatnosti	25	20	640.000,00	6,17%
programi stručnog usavršavanja	19	10	272.465,00	2,63%
programi audiovizualnih udruga i organizacija	13	12	975.000,00	9,41%
ostali programi	2	0	0,00	0,00%
krive prijave	5	0	0,00	0,00%
prijave izvan roka	4	3	50.000,00	0,48%
UKUPNO	207	130	10.365.920,00	100,00%

* uključuje i prijedlog financiranja *Hrvatskog državnog arhiva -Hrvatske kinoteke* u iznosu 2.500.000,00 kn

Uspoređujući sa prošlogodišnjim natječajem iz 2010. godine, ovogodišnji je natječaj pokazao donekle usporediv broj prijava u većini kategorija otvorenih na natječaju, a radi statističke preciznosti možemo govoriti o umjerenom smanjenju broja prijava, osobito u dominantnim kategorijama unutar javnog poziva za komplementarne djelatnosti – filmskim festivalima i drugim audiovizualnim manifestacijama odnosno u djelatnostima razvijanja audiovizualne kulture.

Kao i prethodnih godina, u razmatranju prijedloga za raspodjelu sredstava u cilju poticanja komplementarnih djelatnosti, umjetnički su savjetnici pored temeljnih pretpostavki kvalitete i izvedivosti predloženih projekata, posebnu pozornost usmjerili projektima koje možemo razvrstati prema sljedećim kriterijima:

1. projekti od nacionalnog značaja koji su usmjereni na veću prisutnost Hrvatske u kontekstu primarno europskih, ali i svjetskih audiovizualnih događanja, te projekti koji doprinose stvaranju javne svijesti o postojanju raznovrsnih segmenata i institucija nacionalne kinematografije čije djelovanje u segmentima produkcije, arhiviranja i konzervatorskim radom, omogućuju da povijest hrvatskog filma ima i svoju materijalnu supstancu.

2. projekti od lokalnog značaja koji u svojim matičnim sredinama imaju ulogu poticanja i razvijanja audiovizualne kulture, stvarajući manje filmske i kulturne centre, koji unutar svojih kulturoloških posebnosti omogućuju uspostavu sustavnog bavljenja filmom čime se pridonosi decentralizaciji audiovizualne djelatnosti u Hrvatskoj. Dodatna je pažnja u tom pogledu posvećena projektima razvoja audiovizualne kulture usmjerenima na djecu i mlade.

3. projekti koji iziskuju nastavak financijske potpore, primarno misleći na prethodno već pokrenute programe, koji su svojom kvalitetom, sustavnošću i javnim značajem ostvarili uvjete za daljnju potporu od strane Hrvatskog audiovizualnog centra

4. projekti koji do sada nisu financirani, a pridonose daljnjem razvijanju posebnosti i raznovrsnosti, podjednako estetskoj i etičkoj, u javnoj ponudi audiovizualnih sadržaja.

Tijekom rada na sagledavanju ovogodišnjih prijava na javni poziv za komplementarne djelatnosti, savjetnicima Umjetničkog vijeća za komplementarne djelatnosti nametnulo se više formalnih upita ili mogućih poteškoća u djelovanju, a što je rezultiralo otvorenim pitanjima koje smatramo da zahtijevaju odgovore ali i moguće rješavanje u okviru djelatnih tijela Hrvatskog audiovizualnog centra.

Od otvorenih pitanja, smatramo da dva moramo posebno istaknuti pred tijelima Centra;

1. Pitanje održivosti filmskih festivala

Ovogodišnje prijave za sufinanciranje filmskih festivala opetovano su istaknule problem s kojim se suočavaju organizatori ovakvih manifestacija u ostvarivanju budžeta za svoje programe. Kao jasan odraz ekonomske situacije, sponzorsko sufinanciranje festivala je sve manje zastupljeno u budžetima takvih manifestacija, a financiranje iz većine lokalnih javnih proračuna značajno se smanjuje i vrlo je neizvjesno, tako da se organizatori nužno okreću onim izvorima koji su im još uvijek otvoreni za suradnju, među kojima je od presudnog značaja HAVC.

Prepoznajući važnost takvih manifestacija za korisnike u Hrvatskoj koji često kroz festivale upoznaju one filmske rodove i filmsko stvaralaštvo koji nisu dio njihove filmske svakodnevice, savjetnici su prepoznali da takav vid audiovizualnog djelovanja mora biti sastavni dio ponude u Hrvatskoj. U tom kontekstu se kod sufinanciranja filmskih festivala ili sličnih manifestacija nametnula činjenica da takvi programi unutar budžeta za komplementarne djelatnosti čine trećinu ukupnog iznosa, čime se značajno smanjuje budžet za potrebe osnovne edukacije, stručnog usavršavanja ili recimo izdavaštva. U svrhu veće ravnomjernosti financiranja različitih programa, *smatramo da bi bilo korisno jasno odrediti koji su festivali od posebnog značaja za Hrvatsku te sukladno tome uspostaviti za korisnike veću jasnoću u sufinanciranju takvih manifestacija.*

2. Pitanje Hrvatske kinoteke

Iz godine u godinu se unutar rada savjetnika postavlja pitanje statusa Hrvatske kinoteke koji je velik korisnik budžeta za komplementarne djelatnosti ali čije sufinanciranje programa restauracije filmova ne pomaže temeljitom rješavanju organizacijskog problema ove ustanove od iznimnog značaja za hrvatsku kulturu. Smatramo da je vrijeme za temeljito mijenjanje odnosa Ministarstva kulture prema osnovnoj djelatnosti ove institucije, a to je čuvanje hrvatske filmske baštine, i to tako što će *osnovni financijski izvor te djelatnosti biti osigurana kao zasebna stavka u okviru državnog proračuna za zaštitu kulturnih dobara.* Drugo pitanje vezano uz Kinoteku je njezin položaj unutar postojećeg sustava Hrvatskog državnog arhiva. Smatramo da bi *trebalo ispitati mogućnost odvajanja Kinoteke iz sustava Hrvatskog državnog arhiva čime bi se mogli stvoriti drugačiji uvjeti za djelovanje ove institucije.* Vjerujemo da sadašnji status Kinoteke ne zadovoljava potrebe audiovizualne zajednice tako da smatramo

kako je potrebno pokušati jasnije odrediti status ove institucije unutar našeg društva, čemu bi HAVC mogao doprinijeti, pokretanjem stručne i političke rasprave.

U okviru ostalih programa ovogodišnji je poziv potvrdio potrebu javnog edukativnog djelovanja u audiovizualnom polju s ciljem što većeg uključivanja djece i mladeži u programe koju su usmjereni prema tom djelu naših korisnika. Sustavni audiovizualni odgoj djece i mladeži ne pridonosi samo razvijanju novih sposobnosti kod ciljane skupine već ih uklapa u širi kontekst europskog i svjetskog obrazovanja u kojem svi oblici audiovizualnih medija imaju veliku ulogu u njihovoj pripremi za buduće djelovanje unutar zajednice. Zato nam se čini da na *audiovizualni odgoj djece i mladeži ne treba gledati kao na nešto čime se ispunjava slobodno vrijeme već kao sastavni dio školstva* koji će omogućiti da dobivena znanja i vještine postanu važan dio daljnje profesionalne usmjerenosti neovisno o polju u kojem djeluju.

Također treba naglasiti da su savjetnici pažljivo pristupali programima prema njihovom matičnom mjestu događanja, potičući one programe koji u manjim sredinama ili manjim gradovima imaju svoj kontinuitet i predstavljaju važan društveni segment za njihove korisnike. Ovaj bi naglasak na decentralizaciji svakako bio uspješniji da se više sustavnih i doradenih programa iz manjih centara javlja na natječaj, tako da bi unutar postojećih kapaciteta trebalo voditi računa da se otvorenom komunikacijom pomaže mogućim korisnicima u omogućavanju pristupa ovakvim pozivima.

Potreba za jasnijim planom djelovanja unutar javnog poziva za komplementarne djelatnosti nije zaobišla ni ovogodišnji sastav savjetnika, a svojim smo odlukama nastojali biti otvoreni prema onim programima koji pokazuju usmjerenost prema dugoročnoj aktivnosti, smatrajući da jedino kontinuitet predloženih programa može stvoriti pretpostavku za poticaj audiovizualnog djelovanja, te tako u dobroj namjeri odgovoriti na zahtjeve društva. Nadamo se da smo svojim djelovanjem dodatno pojačali pretpostavke za kontinuitet predloženih programa koji će biti prihvatljiv i budućim savjetnicima.

U Zagrebu, 16. ožujka 2011.

Umjetnički savjetnici:

Nenad Polimac

Marina Škrabalo

Slaven Zečević